

M Ű E G Y E T E M 1 7 8 2

Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem
Villamosmérnöki és Informatikai Kar
Automatizálási és Alkalmazott Informatikai Tanszék

Járó robot készítése

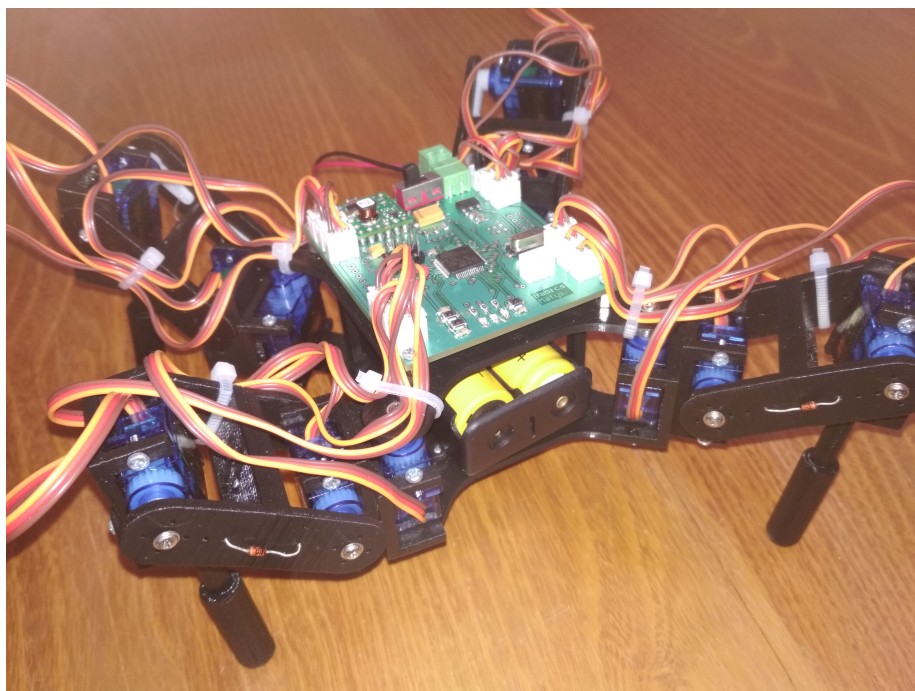
Babics Mátyás

Konzulens
Nagy Ákos

Budapest, 2018

1 Bevezetés

A feladat egy négylábon járó robot elkészítése volt. A megvalósításhoz szükség volt megtervezni a robot modelljét. A kialakítás pókokhoz hasonlított, de nyolc helyett négy lábbal. A mozgást biztosító szervók vezérlését egy mikrokontrollerrel ellátott áramkör biztosítja. Ennek feladata az akkumulátor feszültségét megfelelő szintre konvertálnia és összeköttetést teremteni a mikrokontroller és perifériák között. A mozgáshoz bonyolult algoritmusokat matematikailag leírva C++-ban implementálva a mikrokontroller futtatja.

2 Model

A robot modellje 3D nyomtatással készült, amihez a tervek Autodesk Inventorral készültek. A modell fő részei a teste és 4 lába, amik további 3 részre bonthatók. Az egyes részek tengelyek mentén el tudnak forogni egymáshoz képest. A lábaknak 3 szabadságfokuk van a tetszőleges pozíció eléréséhez.

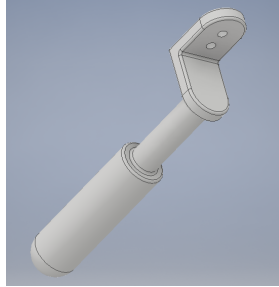

Figure 1: Láb vége

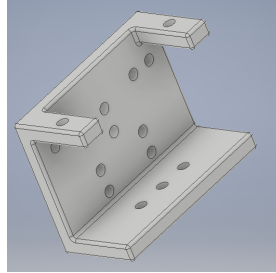

Figure 2: Motortartó

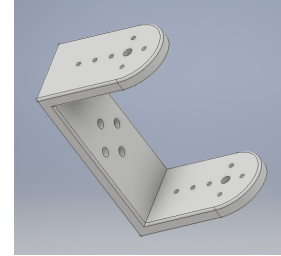

Figure 3: Lábszár

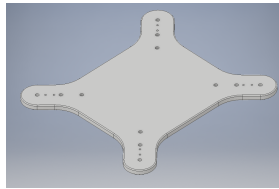

Figure 4: Test fő része

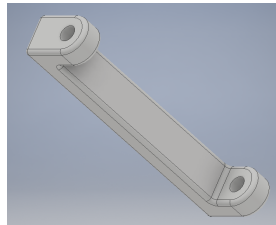

Figure 5: Test fő részek között támasz

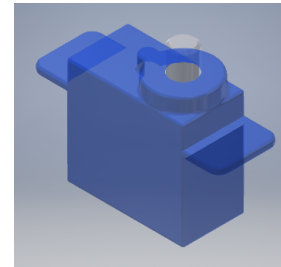

Figure 6: Motor

Az alkatrészekeken látható nagyobb lyukak 2mm, a kisebbek 1mm átmérőjűek. A részeket 2mm-es csavarok tartják össze a nagyobb lyukakba csavarva. A kisebb lyukak a használt motorok fejéhez lettek mérve. A fejet megfogva a motor forgó részéhez rögzítik magukat mozgást eredményezve. Az elemek vastagsága 3mm. A láb vége elem egy motortartóhoz illeszkedik, meghosszabbítva a láb végső szakaszát 80mm-re. Vége lekerekített, így orientációja nem sokat befolyásolja a talajjal érintkezés pontos helyzetét a testhez képest. A robottól független tökéletlenségek miatt, mint például egyenetlen talaj, praktikusán nem lehetséges kiszámolni a láb pontos helyzetét. A motortartó feladata a motor hozzacsatolása a modell többi részéhez. A motor fülein 2mm-es lyukak vannak, amikkel rögzíthető az álló rész. A tartó ezeken fogja a motort. Lábszárból 2-t egymáshoz csavarva H alakot kapva adódik a láb középső része. A tengelyek között 30mm távolságot tart. A két fül között 34mm van, ide illeszkedik a motortartó és a motor. A test fő részéből 2 van egymás fölött, közöttük 4 támasz helyezkedik el. A test 96mm hosszú és 86mm széles. A támaszok

34mm hosszúak, ugyanakkora helyet adva a motortartó-motor együttesnek, mint a lábszár. A lábak a testen látható négy elálló fülön helyezkednek el. A modell dizájnjához egy létező quadruped adta az inspirációt. A méretek

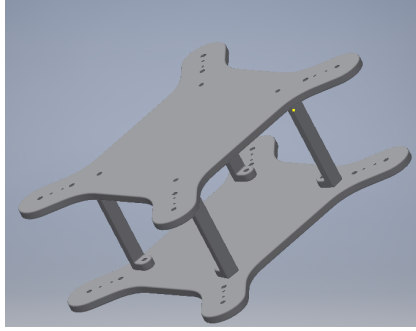

Figure 7: Test

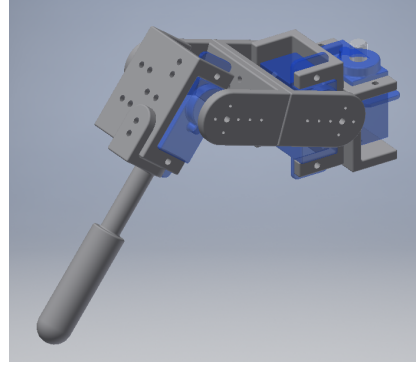

Figure 8: Láb

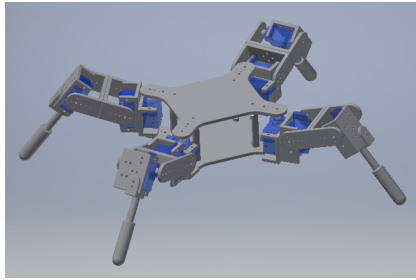

Figure 9: Robot modellje

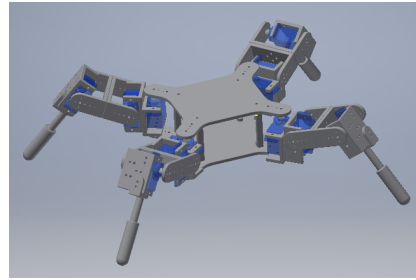

Figure 10: Robot készen

meghatározásának fő szempontja a motorok és vezérlést biztosító nyák mérete volt. A végtagok a testhez képest hosszúak lettek, hogy messze elérjenek. A láb középső része (30mm) lényegesen rövidebb a végső részénél (80mm), így a robot teste a talaj fölött maradhat úgy is, hogy a térd a test fölött van. Ez tisztán kinézet kérdése, valójában nagyobb térfogat lenne lefedhető egyforma tengelytávolságokkal, viszont járásnál semmi megkötést nem jelent.

3 Hardware

A hardware egy nyomtatott áramkörre készült el. A vezérlést egy STM32L476RET6 típusú mikrokontroller végzi. Ehhez órajelet egy 8MHz-es kristály oszcillátor biztosítja. A mikrokontrolleren 12 timer kimenet PWM módban vezéri az SG-90 típusú motorokat. A tápellátást két sorosan kapcsolt 3.7V-os Li-ion akkumulátor adja. A feszültség meglétét egy kék LED jelzi. A feszültség egy

harmadoló osztón csatlakozik a mikrokontroller egy analóg bemenetére. A 7.4V-ból egy PTH08T231WAD típusú konverter 5V-ot állít elő a motoroknak. 5V-ból egy TS1117BCW-3.3 típusú LDO 3.3V-ot állít elő a mikrokontrollernek. Ezeken kívül van a nyákon:

- 3 sárga LED tetszőleges jelzéshez, és 1 piros akkumulátor töltöttsége jelzéséhez
- 3 nyomógomb, 1 resethez, 2 a mikrokontrollerre bemenetnek
- 5V, 3.3V, GND kivezetés
- UART kommunikáció külső eszközzel
- Programozó interfész
- ESP alapú wifi modul
- Sharp sensor távolságérzékelő
- 8 GPIO

3.1 Mikrokontroller

A választás egy STM32L476RET6 típusú mikrokontrollerre esett. A választás szempontjai:

- Megfelelő számú kimenet, ebből 12 PWM
- Elegendő számítási teljesítmény, FPU
- Tokozás
- Fejlesztői környezet
- Ismeretség
- Ár

A választott mikrokontroller mindnek eleget tesz. A 12 PWM kimenetet TIM1, TIM2 és TIM3 időzítők biztosítják, mindegyik 4-4 kimeneten. USART3-n kommunikál a wifi modullal, UART4-en a kívülről illesztett egységgel, mint például számítógéppel. Az akkumulátor töltöttségét és a távolságérzékelő analóg kimenetét az ADC1 1-es és 2-es csatornáin figyeli. A PB0-PB7 lábak ki vannak vezetve tetszőleges felhasználásra. Az egyéb illesztett ki- és bemenetek elhelyezés szerint kedvező GPIO lábakra csatlakoznak.

3.2 Motor

A motorok SG-90 típusú mikroszervók. Táplálásuk 5V-ról történik. Vezérlésükhöz 50Hz-es PWM jelet kell bemenetükre adni adatlap szerint 1-2ms-es kitöltési tényezővel, ami hatására 0 – 180°-ban fordulnak. A lábak pozícióba állításához ez kifejezetten előnyös. A motor továbbá kis méretű, könnyű és szolgálat eleendő nyomatékokot.

3.3 Táp

Az energiaellátást két sorba kapcsolt 18350 Li-ion akkumulátor szolgálja, kapcsolóval megszakítható. Ennek feszültsége 7.4-8.2V. Ebből egy PTH08T231WAD DCDC konverter 5V-ot állít elő. A konverter bemeneti feszültsége 4.5V-tól 14V-ig terjedhet, kimeneti feszültsége egy ellenállással állítható. 160R-os ellenállás használatával a pontos kimenet 5.02V. Mivel a 7.4V-ot ez az átalakító, egy ellenállással sorosan kapcsolt LED és 3-mal leosztva a mikrokontroller egy analóg, 5V toleráns lába kapja meg, a tápellátás értéke felmehet 14V-ig, viszont 9.9V fölött az analóg bemeneten információ veszik el. Nagyobb feszültség hatására egyéb mellékhatás a tápellátást jelző LED erősebb fénye. A konverter maximális kimeneti árama 6A, hatásfoka 1A-tól 85% fölött van, és akár 95%-ot is elérhet. A mikrokontrollerhez szükséges 3.3V-ot egy TS1117BCW-3.3 típusú LDO állítja elő 5V-ból. Ugyan itt rosszabb a hatásfok, a konverter kis mérete és a rajta átfolyó kis teljesítmény miatt esett rá a választás.

3.4 Nyák

A motorok csatlakozója 3-mas csoportokban a nyák négy sarkánál vannak. A táp a nyák hátulján (képen jobb oldal) érkezik, és itt konvertálja át 5V-ra és 3.3V-ra. Itt helyezkedik el a kapcsoló, a bekapcsolást jelző kék LED és az akkumulátor merülését jelző piros LED. A 3 nyomógomb és 3 sárga LED a nyák elején (képen bal oldal) vannak. A mikrokontroller a nyák közepére került, hogy a legegyszerűbben ki lehessen vezetni a lábakat az adott eszközökhöz. E fölött és alatt van a kristály oszcillátor és a kivezetések programozáshoz és illeszthető eszközökhöz.

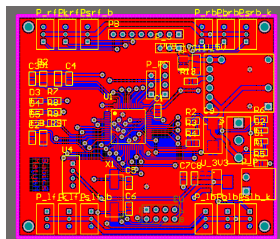

Figure 11: Nyák felső rétege

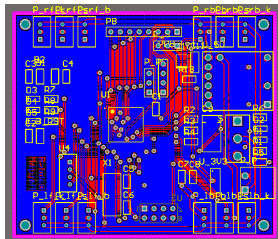

Figure 12: Nyák alsó rétege

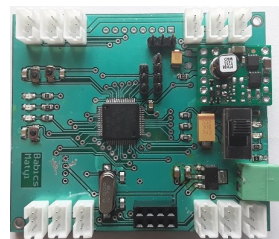

Figure 13: Forrasztott nyák

4 Algoritmusok

4.1 Direkt geometria

4.1.1 Transzformációs mátrixok

A quadruped középpontját origónak tekintve, ahol X irány jobbra, Y fölfelé és Z előre mutat, a robot egy lábának csuklóinak és merev részeinek transzformációs mátrixai:

$$\begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 & d_x \\ 0 & 1 & 0 & d_y \\ 0 & 0 & 1 & d_z \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} C_1 & 0 & S_1 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 \\ -S_1 & 0 & C_1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & d_1 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & C_2 & -S_2 & 0 \\ 0 & S_2 & C_2 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{pmatrix} \\ \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & d_2 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & C_3 & -S_3 & 0 \\ 0 & S_3 & C_3 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 & d_{3x} \\ 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & d_3 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \end{pmatrix}$$

4.1.2 Paraméterek

Paraméterek értéke radiánban ill. mm-ben:

láb	α_1	α_2	α_3	d_x	d_y	d_z	d_1	d_2	d_3	d_{3x}
jobb első	$\pi/4$	0	$\pi/4$	35	21	40	18	40	80	4
jobb hátsó	$3\pi/4$	0	$\pi/4$	35	21	-40	18	40	80	-4
bal első	$-\pi/4$	0	$\pi/4$	-35	21	40	18	40	80	-4
bal hátsó	$-3\pi/4$	0	$\pi/4$	-35	21	-40	18	40	80	4

Az α_n értékek az elfordulás offsetét jelzik. Ezek jelentősége, hogy a megvalósításnál alkalmazott motorok $-\pi$ és π között tudnak mozogni, és ilyen offsetek mellett tud a robot lába legkényelmesebben pozíciókba állni.

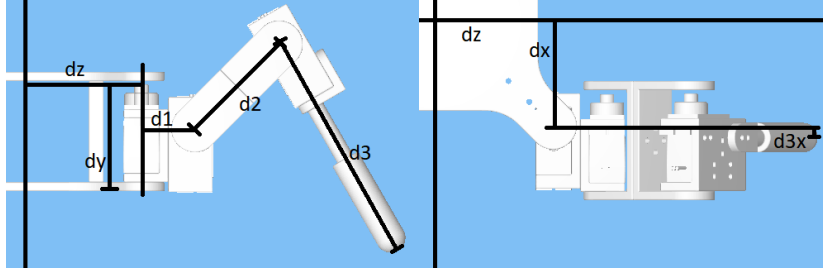
A d_x , d_y és d_z az első motor tengelyébe való eltolás a második motor tengelyének magasságában, d_1 az első és második, d_2 a második és utolsó motor tengelye közti eltolás, d_3 az utolsó motor tengelye és a láb vége közti eltolás, d_{3x} pedig a láb vége és első motor tengelye közti oldalirányú eltolás, aminek iránya egybeesik a második és harmadik tengelyek irányával, így az első motor után mindegy hol vesszük figyelembe. A paraméterek jobban láthatóak a 14 képen.

4.1.3 Számolás

A transzformációs mátrixokat összeszorozva egy láb rotációs mátrixa és pozícióvektora:

$$\begin{pmatrix} C_1 & S_1 S_{23} & S_1 C_{23} \\ 0 & C_{23} & -S_{23} \\ -S_1 & C_1 S_{23} & C_1 C_{23} \end{pmatrix} = Rot$$

Figure 14: Lábak paraméterei

$$\begin{pmatrix} C_1 d_3 x + S_1 C_{23} d_3 + S_1 C_2 d_2 + S_1 d_1 + d_x \\ -S_{23} d_3 - S_2 d_2 + d_y \\ -S_1 d_{3x} + C_1 C_{23} d_3 + C_1 C_2 d_2 + C_1 d_1 + d_z \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} p_x \\ p_y \\ p_z \end{pmatrix}$$

A rotációs mátrix nem szükséges, a cél, hogy a láb vége az általunk mondott pozícióba kerüljön. Habár arra oda kell figyelni, hogy a lábfej ne alulról érintse a talajt, ami fizikailag lehetetlen. A megvalósításból adódóan ez csak akkor lenne lehetséges, ha az egész robot a talaj alatt lenne.

4.2 Inverz geometria

$A \sin(\vartheta) + B \cos(\vartheta) = D$ egyenlet megoldásai:

$$\vartheta = \arctan \left(\frac{AD \pm B\sqrt{A^2 + B^2 - D^2}}{BD \mp A\sqrt{A^2 + B^2 - D^2}} \right) \quad (1)$$

Az \arctan függvény helyett használható az $\text{atan2}()$ függvény, ami külön kapja meg a számlálót és nevezőt, és 2π periodicitással adja meg a szöveget.

4.2.1 Első szög

Direkt geometriából ismertek a következő egyenletek:

$$C_1 d_{3x} + S_1 (C_{23} d_3 + C_2 d_2 + d_1) + d_x = p_x$$

$$-S_1 d_{3x} + C_1 (C_{23} d_3 + C_2 d_2 + d_1) + d_x = p_z$$

Ezekből:

$$\frac{C_1}{S_1} d_{3x} + (C_{23} d_3 + C_2 d_2 + d_1) = \frac{p_x - d_x}{S_1}$$

$$\frac{-S_1}{C_1} d_{3x} + (C_{23} d_3 + C_2 d_2 + d_1) = \frac{p_z - d_z}{C_1}$$

A két egyenletet kivonva egymásból és megszorozva $C_1 S_1$ -gyel:

$$(S_1^2 + C_1^2)d_3x = C_1(p_x - d_x) - S_1(p_z - d_z)$$

Itt a (1) egyenletbe behelyettesítve $A = d_z - p_z$, $B = p_x - d_x$ és $D = d_3x$ értékeket kapható az első csukló állása.

$$\vartheta_1 = \arctan \left(\frac{(d_z - p_z)d_3 \pm (p_x - d_x)\sqrt{(d_z - p_z)^2 + (p_x - d_x)^2 - d_3^2}}{(p_x - d_x)d_3 \mp (d_z - p_z)\sqrt{(d_z - p_z)^2 + (p_x - d_x)^2 - d_3^2}} \right) \quad (2)$$

Mivel $D \cong 0(4mm)$, $\vartheta_1 \cong \arctan \left(\frac{\pm B}{\mp A} \right)$, így a két megoldás közel π -ben tér el egymástól. Emiatt, és mert a határok közelében a többi láb mozgásterét zavarná, és így azt nem éri, elég a $-\pi/2$, $\pi/2$ közötti eredménnyel folytatni a számolást.

4.2.2 Második szög

$$C_{23}d_3 + C_2d_2 = \frac{p_x - d_x - C_1d_{3x}}{S_1} - d_1 = l$$

$$S_{23}d_3 + S_2d_2 = d_y - p_y$$

C_{23} -at és S_{23} -at kifejezve:

$$C_{23} = \frac{l - C_2d_2}{d_3} \quad (3)$$

$$S_{23} = \frac{d_y - p_y - S_2d_2}{d_3} \quad (4)$$

Ezeket négyzetre emelve:

$$C_{23}^2 = \frac{l^2 + C_2^2d_2^2 - 2lC_2d_2}{d_3^2}$$

$$S_{23}^2 = \frac{(d_y - p_y)^2 + S_2^2d_2^2 - 2(d_y - p_y)S_2d_2}{d_3^2}$$

Összeadva a két egyenletet

$$1 = \frac{l^2 + (C_2^2 + S_2^2)d_2^2 + (d_y - p_y)^2 - 2lC_2d_2 - 2(d_y - p_y)S_2d_2}{d_3^2}$$

$$e = \frac{l^2 + d_2^2 + (d_y - p_y)^2 - d_3^2}{2d_2} = lC_2 + (d_y - p_y)S_2$$

$A = d_y - p_y$ $B = l$ $D = e$ helyettesítésekkel a képletbe behelyettesítéssel két eredmény kapható.

$$\vartheta_2 = \arctan \left(\frac{(d_y - p_y)e \pm l\sqrt{(d_y - p_y)^2 + l^2 - e^2}}{le \mp (d_y - p_y)\sqrt{(d_y - p_y)^2 + l^2 - e^2}} \right) \quad (5)$$

Ezek közül az egyiknél a robot térde felfelé hajlik, a másik megoldásban lefelé. Mindkét megoldással tovább lehet haladni.

4.2.3 Harmadik szög

(3) és (4) képleteket elosztva egymással, kifejezve ϑ_3 -ra

$$\vartheta_3 = \arctan \left(\frac{d_y - p_y - S_2 d_2}{l - C_2 d_2} \right) \quad (6)$$

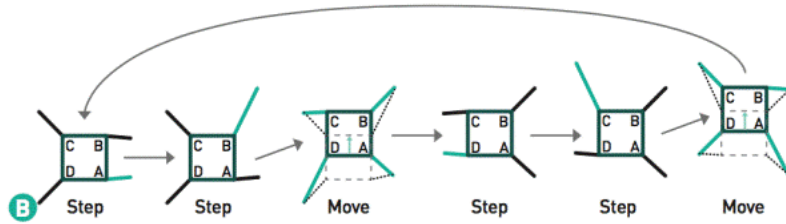
4.2.4 Eredmények értékelése

Ezáltal kaptunk két megoldást a kívánt pozícióra. Az offseteket kivonva ellenőrizhető, hogy a motor tartományán belül van-e az eredmény. Ha nincs, érvénytelen. Ha a láb hatótávolságán kívül adtunk meg pozíciót, a másodfokú egyenlet diszkriminánsa negatív lesz, nem hozva eredményt.

4.3 Mozgás

4.3.1 Előre haladás

Figure 15: Kúszó mozgás lépései

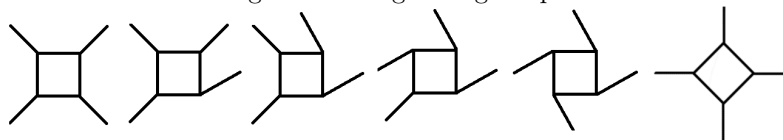

A robot az előre haladást kúszó mozgással valósítja meg. Eközben a robotnak 3 lába mindig a földön van, súlypontja ezek által alkotott háromszögön belülre esik. Ennek a mozgásnak előnye, hogy stabil, bármikor megállhat mozgás közben anélkül hogy eldőlné. Hátránya, hogy lassú. A mozgás hat lépésből áll. A kezdeti állapotot a 15 ábra mutatja. Először jobb hátsó lábát előre viszi 2 egységgel, majd jobb első lábát szintén előre viszi 2 egységgel. Ebből az állapotból előre viszi a testét, vagy a robot inerciarendszere szerint hátra tolja mind a négy lábát 1 egységgel. Ugyanezt megcsinálja a bal lábakkal, majd

kezdi előlről. Az egység hossza szabadon választható, határai, hogy az első ábrán látható helyzetben a két jobboldali láb ne ütközzön, és hogy a második ábrán a jobb első láb el tudja érni a helyzetet.

4.3.2 Forgás

Figure 16: Forgó mozgás lépései

Forgó mozgás közben a robotnak 3 lába szintén mindig a földön van és a súlypontja a földön lévő lábait alkotott háromszögön van. Azonban megvalósítás során a súlypont a háromszög egyik oldalára is eshet, vagy azon kívülre, ha nincs pontosan kiegyensúlyozva, így rádől az éppen mozgó lábára. A robot így is tud forogni, viszont dülöngél közben.

Mozgás során egyik hátsó lábával kezdve és másik hátsó lábbal befejezve egyesével odább teszi a lábait, majd elfordul a szükséges szögben. A lábait így egy szabályos négyszöget alkotnak. A folyamat a 16 ábrán látható. Ez a sorozat 5 lépésből áll és 45° -ot forgat.

4.3.3 Lépés

A robot mozgásának két fajtája van. Vagy egy lábbal lép, vagy az egész teste mozog.

Ha egy lábbal lép, akkor a lábát a $-y + (1 - (2t - 1)^2) * h$ képlet szerinti magasságba helyezi, ahol y a robot hasa távolsága a földtől, h az, amilyen magasra emeli a lábát és t az idő a $[0, 1]$ intervallumon, ami jelzi, hol tart a lépésben. Egyenes mozgás közben a síkon a lábak egy egyenes mentén mozognak, forgás közben a robot középpontja körüli kör mentén. Ha ekkor is egyenes mentén mozognának, a láb tövéhez közel vinné el a lábát, ami nem érhető el.

Az egész test mozgása a robot szempontjából a lábak együttes mozgását jelenti. Ilyenkor meghatározza, hogy hova kerül a teste és ezt a mozgást végzi el a lábakon ellentétes előjellel.

5 Software

A robot programja C-ben és C++-ban íródott a System Workbench for STM32 Eclipse alapú IDE-ben. Hardware absztrakcióhoz LL könyvtárat használ, ami a HAL könyvtárhoz hasonlóan függvényeket és makrókat ad a hardware kezeléséhez. A perifériák osztályok példányosításával érhetőek el. Burkolót adnak az alsó

szintű függvények fölé hogy objektumorientált szemlélet szerint lehessen programozni.

5.1 Perifériák

5.1.1 Időzítők

A program 4 timer egységet használ, TIM1-től a TIM4-ig. Az első három feladata 50Hz-es PWM jelet biztosítani a a szervók számára. A negyedik feladata 20ms-ként igazra állítani egy flaget, ami engedélyezi lefutni a főciklust. Mivel ez a szervók vezérlőjének a frekvenciája, nincs szükség ennél gyakrabban futtatni.

5.1.2 ADC

Egy analóg-digitális átalakító működik a programban két csatornát figyelve. Az egyik csatorna az akku feszültségét figyeli. Ha ez 6V alatt van, felgyújtja a piros LEDet. A másik csatorna jelenleg nincs használatban. Egy távolságszenzor jelére van félretéve.

5.1.3 GPIO

A nyákon 4 LED és 2 nyomógomb helyezkedik el. Ez 4 kimenet és 2 bemenet. A 4 LED közül egyik az akku merülését jelző piros LED. Az egyszerű vezérlési logikája miatt az ezt kezelő kód az ADC interrupt függvényében van. A többi IO *Button* és *LED* osztályokból példányok.

A gomb osztály tárolja melyik porthoz tartozik és melyik az ő pinje. Ezeken kívül tárol egy függvény mutatót és legutóbbi állapotát. A gombot az *Button :: Update()* függvényének hívásával lehet frissíteni, ami megnézi a gomb állapotát és felfutó él esetén meghívja a tárolt függvényt. A *Button :: setCallback(...)* függvénnyel állítható ez a függvény. Az *isDown()* függvénnyel lekérhető a gomb állapota.

A LED szintén tárolja a portot és pint. Tagfüggvényei e kimenetet állítják.

5.1.4 UART

A robot UARTon kommunikálhat PC-vel és egy ESP01-es wifi modullal. A wifi modul jelenleg nincs felszerelve. Az UART osztály tárolja, hogy melyik UART egységhez tartozik és egy be- és kimeneti fifo tárolót.

Üzenetküldésnél a kimeneti bufferbe írja az adatokat és elindítja az adatküldést. Interruptban nézi, hogy mehet-e a következő bájt, ha igen kiveszi a fifóból és küldi. Ha kiürült a fifo, tiltja az ehhez tartozó interruptot.

Adat fogadása szintén interruptosan történik. Ha érkezik egy bájt, beírja a bemeneti bufferbe. Kiolvasáshoz az *bool UART::ReadBuffer(uint8_t *data, uint32_t len)* függvény áll rendelkezésre. Ha a bufferben van *len* bájt adat, átírja a *data* tömbbe és igazzal tér vissza. Ha nincs annyi adat, hamissal tér vissza.

5.1.5 Servo

A szervó 50 Hz-es PWM jellel vezérelhető. A pulzus hossza lineárisan pozícióba képezhető le.

A szervók tárolják melyik timerhez tartoznak és melyik csatornáról irányíthatóak. Tárolják radiánban, hogy milyen szögben állnak és mekkora offsetük van. Tagfüggvényekkel pozícióba állíthatóak, elforgathatóak egy delta értékkel, kiolvasható a pozíció és engedélyezhetők vagy tilthatók.

Mivel az LL könyvtárban külön függvények vannak a külön csatornák PWM jel compare értékek változtatására, ezért a csatorna egy *intre* castolható enummal tárolt. A négy függvény egy tömbbe lett téve és indexeléssel elérhető a megfelelő. Létrehozáshoz egy *ServoInitStruct*ot vár, ami tárolja a timer azonosítót, csatornát és offsetet.

5.2 Quadraped

5.2.1 Leg

A Leg osztály tárol minden változót, ami a forward geometriánál szerepelt. Ezeken kívül tárolja a szervókat, a láb max két lehetséges állását, két *boolt*, jelezve, hogy értelmesek-e, a láb végének pozícióját és egy indexet, hogy melyik csuklóállás a használt.

Létrehozáshoz egy *LegInitStruct*ot vár, amiben benne van a láb minden paramétere és a 3 szervó inicializáló struktúrája. A 4 lábhoz tartozó struktúrákat kitöltve adják vissza *GetLegXYInitStruct()*, ahol *X* *L* vagy *R* lehet, hogy bal vagy jobb láb és *Y* *F* vagy *B* lehet, hogy elülső vagy hátsó láb.

Tagfüggvényekkel beállíthatóak a csuklóállások, ami kiszámolja a láb végének pozícióját és a megfelelő vezérlőjelet adja a szervóknak. Megadható, hogy hova tegye a lábát, ami kiszámolja az inverz geometriák és megfelelő vezérlőjelet ad a szervóknak. Függvénnyel tiltható és engedélyezhető a láb 3 szervója.

5.2.2 Quadraped

A Quadraped osztály tárolja a 4 lábat és elérést biztosít hozzájuk. Célja, hogy egységesen lőkezelhető legyen a robot. A mozgáshoz utasítást biztosító osztályoknak elég erre referenciát tartalmazniuk, hogy hozzáférjenek a robot minden részéhez.

5.2.3 WalkScript

A WalkScript osztály mondja meg a quadraped lábainak, hogy mikor milyen pozícióban legyenek. Ez az osztály végzi a mozgás dinamikájához szükséges számolásokat. Tagváltozói:

Típus	Név	Leírás
fifo<QuadAction>	m_script	lépések sora
QuadAction	m_action	éppen végrehajtott lépés
QuadAction	m_prevAction	legutóbb végrehajtott lépés
Quadruped&	m_quad	a mozgó robot
float	m_time	idő, amióta a lépés tart
float	m_speed	lépések sebessége
float	m_maxTurnAtOnce	forgó mozgás amennyi radiánnal elforgatja
float	m_bellyy	robot hasának távolsága a földtől
float	m_legLift	láb emelése lépés közben
float	m_legXPos	láb távolsága a robot közepétől oldalra
float	m_legZRetracted	láb távolsága robot közepétől előre, ha a láb be van húzva
float	m_legStretchHalf	egy láb legnagyobb lépéshosszának fele
bool	m_rightBalanced	jobb oldalon kiegyensúlyozottabbak-e a lábak
bool	m_running	végez-e mozgást a robot

A QuadAction egy struktúra, ami tárolja a láb azonosítóját (vagy hogy az egész robot mozdul), az elérendő pozíciót és az elvégzendő forgást.

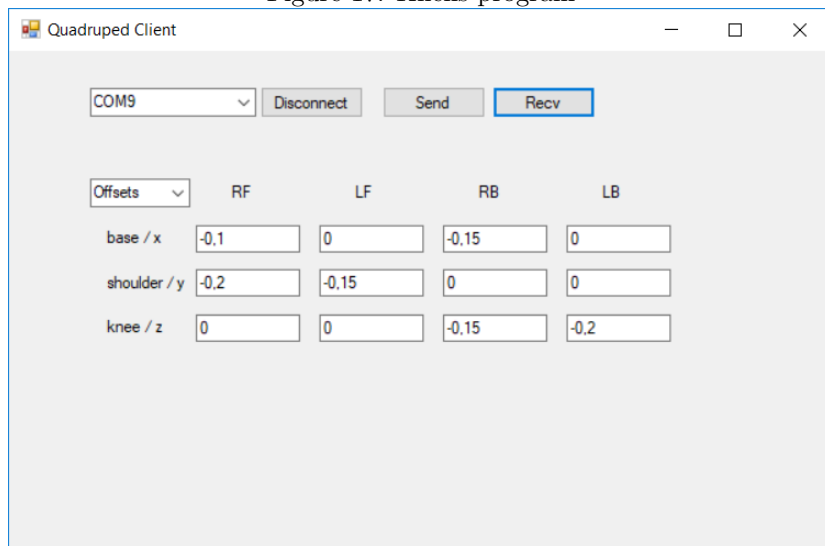
A WalkScript osztály publikus függvényei hozzáadhatnak lépegető és forgó mozgást a tárolóhoz. Ezek a függvények a *AddPathElementTurn(float angle)* *angle* radiánnal való forgatáshoz és *AddPathElementWalkStraight(float distance)* *distance* dm-rel való előre haladáshoz. A *Clear()* függvény üríti a tárolót.

A *Update(float deltaTime)* függvényt a főciklus hívja. A *deltaTime* az eltelt időt veszi át, ami itt mindig 0.02. A függvény megnézi, megy-e éppen a robot. Ha megy, *m_time* szerint a megfelelő pozícióba helyezi a megfelelő lábat. Amikor végzett egy mozgatással, kiveszi a fifóból a következő elemet, és azzal folytatja. Ha üres a tároló, megáll. Ha a robot nem megy, a függvény ellenőrzi, van-e elem a fifóban, és ha van, kiveszi és elindul.

5.3 Applikáció

Az alkalmazás alapja egy *WalkProgram* nevű osztály. Ennek két legfontosabb függvénye a *Start()* és *Loop()*. A *Start()* függvény a perifériák inicializálása után fut le. Itt lehet kezdeti beállításokat megadni. A *Loop()* függvény 20ms-ként fut le. Ebben megnézi, jött-e üzenet UART-on, és ha jött, feldolgozza. Ezután ha engedélyezve vannak a servók, funkciótól függően mozgatja a robotot.

Figure 17: Kliens program

6 Kliens program

A robothoz készült egy kliens program $C\sharp$ -ban. Ezen ki lehet választani, melyik porton nyisson kommunikációt. Középen táblázatos formában be lehet írni minden lábhoz három értéket. *Joints* és *Offsets* kiválasztása esetén a szervók állása illetve offsete állítható és kérdezhető le, *Positions* esetén a láb pozíciója. A *Send* gombbal beállítani lehet a roboton a kiválasztott értékeket, a *Recv* gombbal lekérdezni.

Kommunikációhoz soros portot használ. Az üzenetek egy bájt parancsból és beállítás esetén 48 bájt adatból állnak. A parancs tartalmazza, hogy beállít vagy lekérdez, és hogy csuklóállásokat, offseteket vagy pozíciót. Lekérdezés esetén válaszként megkapja a parancs bájtját és a 12 floatban tárolt adatot 48 bájtban.

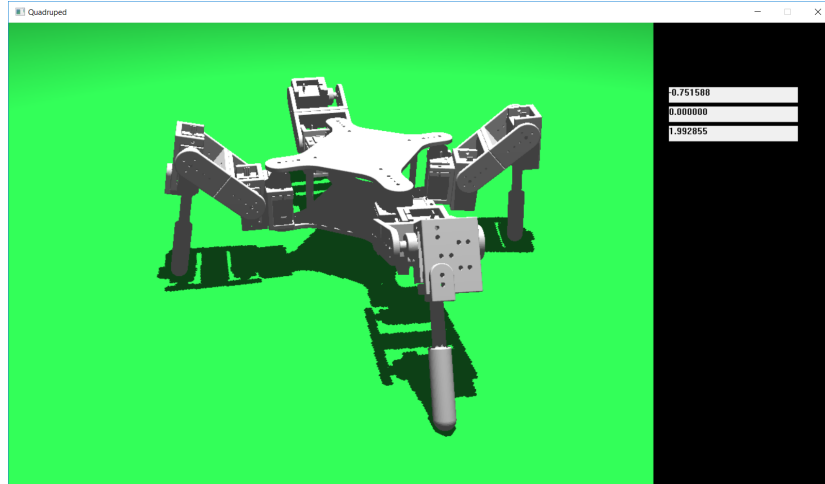
7 Szimulátor

7.1 Számítógépes program

A fizikai robot előtt a mozgás teszteléséhez készült egy szimulátor $C++$ -ban. A 3D grafikához DirectX 11-et használ, más UI elemhez windows API-t. A szép kinézet érdekében a robot modelljének elemei lettek importálva. A szerelési pontatlanságoktól eltekintve a lábak paraméterei megegyeznek a valósággal. A szimulátorban nincs fizika, a robot mozgását a modell transzformálásával éri el. A szimulátor az alábbi hibákat engedi meg:

- Csúszás

Figure 18: Szimulátor

- Padlóba süllyedés, lebegés
- Lehetetlen egyensúlyozás
- Végtelen gyors mozgás
- Önmagába hajlás

A robot megfelelő transzformációknak köszönhetően látszik mozogni. Amikor mindegyik láb mozog, az egész robot modellje megkapja ugyanazt a transzformációt ellentétes előjellel.

7.2 Áttérés fizikai robotra

A szimulátorban megírt kód a roboton futó kódhoz hasonlóan C++-ban íródott, így túlnyomó része átírás nélkül használható volt a mikroprocesszoron. Azonban megjelentek hibák, amikre a szimulátor nem készült fel. Összeszerelés után a csuklóknak offseteik voltak. Ezt kiküszöbölni a szervók kaptak egy *assembly-Offset* tagváltozót. Emellett néhány szervó ellenkező irányba forgott, mint a szimulátorban, ezért a lábak kaptak *dir1*, *dir2*, *dir3* tagváltozókat, amik értéke 1 vagy -1 lehet.

A robot ezután már tudott járni. Az egyenes mozgást szépen végezte, viszont forgáskor nagy terpeszekbe lépett és nem volt jól kiegyensúlyozva. A lábak szétcsúsztak és földre ért a robot hasa. A *WalkScript* tagváltozói állításával javult a helyzet, de a tökéletes eredmény eléréséhez az algoritmuson szükséges fejleszteni.